

گزارش «آرمان ملی» از واکنش بازارها به شهادت اسماعیل هنیه

تاثیر تنش های سیاسی بر بازار های مالی

تجربه ۷۰ ساله کشورها در ۷ ماه

آرمان ملی - صدیقه بهزاد پور: وارد

شدن شوک به بازارهای ایران به دلایل سیاسی - امنیتی که در ماه های اخیر بارها و بارها تجربه شده است، در حال تبدیل شدن به رویکردی عادی برای عام و خاص است در حالی چنین حجمی از حوادث برای بسیاری از کشورها حتی تا ۷۰ سال نیز تجربه نمی شود. افزایش قیمت ارز، طلا، ریزش بورس و... از سوی تحلیلگران واکشی هیجانی نسبت به خبر شهادت اسماعیل هنیه رئیس دفتر سیاسی حماس، اعلام شده است که با ماندگاری و تغییریه نه چندان شدید پشت سرگذاشته می شود. واکنش به موقع معاون اول پزشکیان با خبر تزریق منابع مالی به بورس، باعث ایجاد امید بین فعالان در این بازار شد، اما آسیب پذیری بازار ایران با وجود تکرار حوادث مختلف در منطقه پرخطر خاورمیانه با وجود تحریم ها... نیاز به درمان اساسی و واکنسینه شدن آن و درمان مقطعی شوک های وارده دارد تا بتواند با ثبات اقتصادی آینده روشن را در کشور رقم زند. صاحب نظران بر این باور هستند حرکت در مسیر ثبات بازارها و کاهش تاثیر حوادث در بازار ارز، سکه، بورس و... نیاز به ثبات اقتصادی و تقویت فرآیند صادرات و واردات، تولید و... دارد که مستلزم افزایش دایره معاملات تجاری - اقتصادی با حذف باکاهش نقش تحریم هاست.

تاثیر تنش های مستمر در اقتصاد ایران

در تهران، چون تنش نظامی فی مابین ایران و اسرائیل و پیش تر از آن همزمان با ترویر سردار سرلشکر قاسم سلیمانی در سال ۲۰۲۰، باعث نوساناتی در بازار و اقتصاد کشور شد که البته به تعبیر صاحب نظران، باید از نوسان و با سیاست های بانک مرکزی و مسئولان با تغییراتی چند از آن گذر کردیم. اما وقوع حوادث مختلف در ماه های اخیر به حدی زیاد بوده است که از نظر برخی از کارشناسان این میزان از حوادث طی مدت زمان حدود ۷ ماه گذشته، حتی برای اکثر کشورها شاید در ۷۰ سال نیز قابل تجربه نباشد. از این رو قطعاً اقتصاد آسیب دیده از تحریم در ایران، حتماً در مواجهه با چنین رخدادهایی واکشی نشان می دهد که حتماً تاثیرات آن در حوزه های مختلف اقتصادی قابل مشاهده است. هر چند نتوجه به اهمیت چنین حوادثی در منطقه پرخطر و تنش خاورمیانه با توجه به درگیری های همزمان اسرائیل با فلسطین و لبنان و... نه تنها ایران، بلکه بسیاری از کشورهای رانیز به دلیل تاثیرپذیری و نقش آن در بازار نفت، را درگیر کرده و خواهد کرد.

مقایسه تغییرات بازار از ترویر حاج قاسم تا اسماعیل هنیه

افزایش قیمت دلار همزمان با وقوع

شهادت اسماعیل هنیه، دستور تزریق منابع صندوق توسعه ملی و شبکه بانکی به بازار سهام به منظور برطرف کردن نگرانی های سهامداران، باعث شد اندکی از میزان ادغغه ها در این زمینه کاهش یابد. واکنش سریع معاون اول پزشکیان باعث دلگرمی فعالان در این بازار و تلاشی برای بازگرداندن اعتماد بازار رفته به بازار سهام شده است و فارغ از وقوع تلخ این حادثه، واکنش عارف به عنوان یک رجل سیاسی در بازار سرمایه باعث خوشنودی و تقدیر صاحبان سهام در بورس شد. به گفته کارشناسان این اقدام دولت چهاردهم قطعاً از بار روانی چنین چالشی در بازار سرمایه را خواهد کاست، اما درمان عمقی این مسئله با تکرار تزریق سرمایه از صندوق توسعه به بازار سهام، راهکاری اساسی نیست و صندوق های تثبیت و توسعه نمی توانند با تکرار رنگ بازار را عوض کنند و قطعاً دولت چهاردهم باید به تدریج در اندیشه اتخاذ راهکاری ماندگار برای حمایت از بازار سرمایه باشد. نمایان ذکر است، در ۳ سال اخیر پیش از ۱۴/۳ درصد همت به حساب صندوق تثبیت و توسعه بازار سرمایه ریزش شده است و با این مبلغ و ریزش جدید مجموع این عدد به حدود ۱۵ درصد خواهد رسید. برخی از صاحبنظران معتقدند: انجام اقداماتی برای بهبود بازار سرمایه مانند: افزایش نرخ بهره برای مهار تورم و تثبیت ارز، اجرای کنترل سرمایه برای محدود کردن جریان وجوه به خارج از کشور، افزایش هزینه های دولت برای حمایت از اقتصاد و کاهش بیکاری، اجرای سیاست های کاهش وابستگی کشور به صادرات نفت و افزایش صادرات غیرنفتی، کاهش سهم تحریم ها و تلاش برای ایجاد ثبات اقتصادی می تواند تبعات منفی و تاثیرات حوادث در حوزه اقتصاد را کاهش دهد.

ریزش سنگین بورس و واکنش به موقع عارف

ریزش سنگین بورس بعد از خبر شهادت اسماعیل هنیه نیز از جمله این عوامل اعلام شده است. در نخستین روز کاری بورس تهران پس از تحلیف رئیس جمهوری دولت چهاردهم و در شرایطی که ساعتی پیش از شروع معاملات، اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس در تهران به شهادت رسید، شاخص کل بورس واکنش نشان داد. اما محمدرضا عارف معاون اول رئیس جمهور در نخستین واکنش به این رویداد و نگرانی فعالین بازار سرمایه پس از حادثه شهادت

تومان رسید. این فراز و فرود در زمستان ۱۴۰۱ هم تکرار شد. همواره این مدل از نوسانات برای دلار، زیاد است، اما دلار به سمت ارزش ذاتی خود حرکت می کند. ارزش ذاتی دلار با قیمتی که در بازار می بینیم، متفاوت است. در حقیقت ارزش ذاتی دلار از فاکتور های مهم به نام نقدینگی، رشد اقتصادی و تورم تبعیت می کند. به گفته این کارشناس بازار ارز، در حال حاضر حجم نقدینگی به ۸ هزار ۳۰۰ همت رسیده است و از سوی دیگر با رشد اقتصادی ناپایدار ۲/۵ درصدی مواجه هستیم. در نتیجه در این شرایط و با توجه به این فاکتورها، ارزش ذاتی دلار روی کاغذ ۵۷ هزار تومان و در پایان سال جاری در سطح ۷۰ هزار تومان برآورد می شود؛ بنابراین دلار باید در این دامنه حرکت کند. مگر اینکه اتفاقاتی نظیر ریاست جمهوری ترامپ در آمریکا را شاهد باشیم، آن موقع هر اتفاقی ممکن است بیفتد و می توان از اولین گام دلار در کانال های بالاتر سخن گفت. ولی در حال حاضر این احتمال را کم رنگ می بینیم و با توجه به واقعیت ها و فضای خاکستری در اقتصاد، نرخ دلار در حال حاضر باید در محدوده ۵۷ تا ۵۸ هزار تومان باشد.

واکنش های هیجانی بازار ثبات ندارد

سجاد بوربوری، کارشناس بازار ارز در این باره گفت: تجربه ثابت کرده است که هر اتفاقی که در ایران به صورت هیجانی بیفتد و باعث کاهش یا افزایش نرخ ارز شود، با ثبات نیست. به عنوان مثال، در همراه سال ۹۷ قیمت دلار در بازار آزاد به ۱۹ هزار و ۳۰۰ تومان رسید، اما مدتی بعد به راحتی به ۱۰ هزار تومان نزول کرد و مدت ها در محدوده ۱۲ تا ۱۳ هزار تومان نوسان کرد. در سال ۹۹ هم دلار به ۲۳ هزار تومان رسید، اما به راحتی تا ۲۰ هزار و ۷۰۰ تومان پایین آمد و بعد از مدتی به ۲۵ هزار

حمیدرضا سهرابی تشریح کرد:

چراسی ان جی خریدار ندارد؟

۵۰ میلیون لیتر بنزین در کشور به مصرف می رسد. وی تاکید کرد: اگر ۲۰ میلیون مترمکعب عرضه سی ان جی نبود به همین میزان باید بنزین بیشتری مصرف می کردیم و به این ترتیب مصرف بنزین از ۱۲۰ میلیون لیتر امروز به حدود ۱۴۰ میلیون لیتر می رسید. سهرابی بیان داشت: ما اکنون ۲۰ میلیون مترمکعب در روز مصرف می کنیم که در این ۲۰ درصد نسبت به ساختارهای موجود افت کرده ایم، با برابری نسبت به سال قبل از آن حدود ۶ تا ۷ درصد کاهش مصرف داشته ایم بنابراین سیر مصرف در چند سال اخیر نزولی بوده و اصلی ترین دلیل هم این بوده که بنزین در چند سال گذشته از تورم عقب افتاده است. وی خاطر نشان کرد: اگر اقبال عمومی برگردد و در تقاضا درست عمل کنیم بدون اینکه نیاز باشد سرمایه گذاری کلان صورت گیرد؛ با ظرفیت عرضه کنونی می توانیم به تقاضای ۵۰ میلیون مترمکعب

امنیتی است. کنار گذاریم؛ مشکل عدم اقبال مردم است هر چند موضوع قیمت از فاصله کم بین دو سوخت عبور کرده؛ اکنون قیمت بنزین پایین است بنابراین اقبالی به سی ان جی وجود ندارد، به عبارت دیگر اگر بحث قیمت هم اصلاح شود مشکل عدم اقبال عمومی است که دلیل آن اجرای نادرست مصوبات و موضوعات بوده که نتوانسته کامل محقق شود و همین باعث شده اقبال کم شود. عضو انجمن صنفی صنعت سی ان جی گفت: بر مبنای زیرساخت های کنونی موجود کشور با یک تصمیم ساده و تغییر کوچک؛ بدون سرمایه گذاری ظرفیت عرضه نزدیک ۵۰ میلیون مترمکعب در روز خواهد شد. برای این زیرساخت در دهه ۸۰، ۵ میلیارد دلار سرمایه گذاری شده اما اکنون تنها ۲۰ میلیون مترمکعب در روز عرضه می کنیم، حال آنکه اگر این ظرفیت ۵۰ میلیون مترمکعبی وجود نداشت باید

عضو انجمن صنفی صنعت سی ان جی گفت: اگر ۲۰ میلیون مترمکعب عرضه سی ان جی نبود به همین میزان باید بنزین بیشتری مصرف می کردیم و به این ترتیب مصرف بنزین از ۱۲۰ میلیون لیتر امروز به حدود ۱۴۰ میلیون لیتر می رسید. حمیدرضا سهرابی در گفت و گو با ایلنا، درباره جایگاه اصلی سی ان جی در سبد سوخت کشور اظهار داشت: ما اخیراً برای حل مشکل سی ان جی و سوخت کشور راهکارهایی را به رئیس جمهور دولت چهاردهم و معاون اول ایشان پیشنهاد دادیم و البته مکاتبات ادامه خواهد داشت، اما به طور کلی چالش ها و مشکلات در این زمینه زیاد و پیش از یک دهه گذشته روی هم انباشته شده است. وی افزود: مشکل اصلی ما در حوزه سوخت عدم اقبال عمومی به سی ان جی است، اگر فاصله کم بنزین و سی ان جی و تغییر قیمت بنزین را که تصمیم حاکمیتی و کلان و در واقع

عوضاتجمن صنفی صنعت سی ان جی گفت: اگر ۲۰ میلیون مترمکعب عرضه سی ان جی نبود به همین میزان باید بنزین بیشتری مصرف می کردیم و به این ترتیب مصرف بنزین از ۱۲۰ میلیون لیتر امروز به حدود ۱۴۰ میلیون لیتر می رسید. حمیدرضا سهرابی در گفت و گو با ایلنا، درباره جایگاه اصلی سی ان جی در سبد سوخت کشور اظهار داشت: ما اخیراً برای حل مشکل سی ان جی و سوخت کشور راهکارهایی را به رئیس جمهور دولت چهاردهم و معاون اول ایشان پیشنهاد دادیم و البته مکاتبات ادامه خواهد داشت، اما به طور کلی چالش ها و مشکلات در این زمینه زیاد و پیش از یک دهه گذشته روی هم انباشته شده است. وی افزود: مشکل اصلی ما در حوزه سوخت عدم اقبال عمومی به سی ان جی است، اگر فاصله کم بنزین و سی ان جی و تغییر قیمت بنزین را که تصمیم حاکمیتی و کلان و در واقع

دریچه

صادرات آزمایشی مرغ ایرانی به پاکستان و عمان

رئیس هیات مدیره اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی گفت: صادرات مرغ به پاکستان و عمان به صورت آزمایشی صورت می گیرد و هفته آینده هم سفری به روسیه برای مذاکره در زمینه صادرات به این کشور خواهیم داشت. علی ابراهیمی، رئیس هیات مدیره اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی در گفت و گو با ایلنا درباره تامین گوشت مرغ و خوراک طیور در دولت سیزدهم توضیح داد: آنچنان که شواهد امر گویاست تولید مرغ در سال جاری نسبت به سال گذشته افزایش چشمگیری داشته است، در سال ۱۴۰۲ در همین روزها با کمبود مرغ روبه رو بودیم و برای تامین نیاز مردم به گوشت مرغ به واردات متوسل شدیم اما امروز پس از یک سال مازاد این نوع گوشت در بازار وجود دارد و حتی صادرات مرغ در سال جاری آغاز شده در حالی که پیش تر ذخایر استراتژیک کشور از برزیل وارد می شد. وی افزود: مرغداران بخشی از سال ۱۴۰۲ را با کمبود جوجه یک روزه و کنجاله پنت سر گذاشتند و قیمت جوجه تا ۲۰ هزار تومان در هر کیلو و نرخ کنجاله سویا هم تا ۴۰ هزار تومان در هر کیلو پیش رفته بود اکنون قیمت جوجه حدود ۲۵ هزار تومان تا ۲۷ هزار تومان و قیمت کنجاله سویا حدود ۲۱ هزار تومان است. ابراهیمی ادامه داد: فراهم آمدن شرایط افزایش تولید مرغ به کاهش قیمت در بازار برای مصرف کننده انجامید و تولیدکننده هم توانست تولید بیشتری داشته باشد و این حال این مصرف کنندگان ناپسندی زنجیره تولید بودند که از شرایط جدید بیشتر منتفع شدند و از آنجا که تولید بیشتر از نیاز است و قیمت ها پایین آمده تولیدکنندگان با کاهش حاشیه سود مواجه هستند و تولید را در معرض ریسک پیش می برند. وی تصریح کرد: اکنون تولید مرغداران ۳ میلیون تن در سال رسیده که مازاد بر تقاضای کشور است. رئیس هیات مدیره اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی در پاسخ به اینکه صادرات می تواند تعادل از دست رفته را به بازار بازگرداند، اظهار کرد: از ابتدای سال جاری تاکنون ۱۳ هزار تن مرغ از ایران صادر شده و مقصد صادراتی هم عمدتاً عراق بوده با این حال نکته قابل توجه این است که بازار رپایی مرغ به سادگی ممکن نیست و مهم تر اینکه زمان بر است و برای توسعه صادرات باید محصول ویژه صادرات تولید کرد که با محصول مصرف داخلی تفاوت هایی دارد. وی یادآور شد: برای متعادل کردن بازار هم باید رویداد کنونی تولید را مدیریت کرد و هم مرغی با کیفیت بهتر و بسته بندی مطلوب تر تولید کرد. مرغ ایرانی جای خود را در بازارهای صادراتی پیدا کند، مشتری های خارجی برخلاف ایرانی ها متقاضی مرغ در اندازه کوچک هستند که وزن آنها نباید از یک و نیم کیلو بیشتر باشد، با همه اینها اتحادیه مرغداران در تکاپو برای ایجاد واحدهای تولید مرغ ویژه صادرات در استان هاست همچنین لازم است که ذکر است که در سال های گذشته اگر صادراتی صورت می گرفت از مازاد مرغ مصرفی کشور بود اما امروز به تولید ویژه صادراتی روی آورده ایم. رئیس هیات مدیره اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی در تشریح بازارهای صادراتی مرغ ایران توضیح داد: در عراق بازارهای بغداد، بصره و اقلیم کردستان را در اختیار داریم، صادرات به پاکستان و عمان به صورت آزمایشی صورت می گیرد و هفته آینده هم سفری به روسیه برای مذاکره در زمینه صادرات به این کشور خواهیم داشت.

ذره بین

مشترکان پرمصرف

زیر ذره بین صنعت برق

افزایش گرما و مصرف برق موجب تشدید نظارت صنعت برق بر مشترکان پرمصرف شده به طوری که اکنون برای ۶۹ هزار و ۶۷۱ دستگاه انواع کنتور هوشمند تکفاز و سه فاز و مودم برای بررسی مصرف مشترکان پرمصرف نصب شده است. به گزارش ایسنا، حدود ۳۲ میلیون مشترک خانگی در کشور وجود دارد که از این میان ۷۵ درصد آنها در سطح الگو مصرف می کنند، ۲۵ درصد از مشترکان حدود ۱۵۰ میلیون مترمکعب برق مصرف می کنند. آخرین پله مشترکاتی هستند که بیش از ۲۰۵ برابر الگو مصرف می کنند که این تعداد اندک به تنهایی ۸ درصد از کل مصرف حوزه خانگی را به خودشان اختصاص داده اند. خرید و به کارگیری کنتورهای هوشمند یکی از ابزارهای مدیریت مصرف به ویژه پرمصرف ها. از همین جهت در سال ۱۴۰۰ تقاهم نامه ای به ارزش ۳۰ هزار میلیارد ریال با یکی از بانک ها منعقد شد که براساس آن در مرحله نخست تا پایان سال ۱۴۰۲، ۱۳ هزار میلیارد ریال اعتبار اسنادی گشایش یافت. از محل منابع حاصل از اجرای مرحله نخست این تقاهم نامه، ۱۹۲ هزار و ۲۰۰ کنتور سه فاز و ۲۱۰ هزار و ۳۰۰ کنتور تکفاز و نیز ۱۱ هزار و ۲۰۰ مودم تهیه و به منظور کنترل و رویت پذیری مشترکان پرمصرف در سطح کشور به کار گرفته شد.